

KRISTIN
HANNAH

Culorile
vieții

Traducere din limba engleză și note
VALENTINA GEORGESCU

PARTEA ÎNTÂI

Înainte

Ce este pasiunea? Este fără îndoială devenirea unei persoane... Trupul și spiritul își caută expresia în pasiune... Cu cât pasiunea este mai extremă și mai puternic exprimată, cu atât viața pare imposibilă fără ea. Ne amintește de faptul că, dacă pasiunea moare sau este negată, și noi suntem aproape morți și că, orice s-ar întâmpla, prin ea suntem din nou întregi.

JOHN BOORMAN, regizor de film

Prolog

1979

Winona Grey, o adolescentă de cincisprezece ani, privea la ranch-ul de pe malul apei care aparținea familiei ei de patru generații, căutând ceva schimbăt. O astfel de pierdere ar fi trebuit să lase urme – iarbă brusc, nori negri care refuză să se împrăștie, un arbore spintecat de trâsnet. Ceva.

De la fereastra dormitorului ei, vedea aproape toată suprafața ranch-ului. La marginea din zare a proprietății, niște cedri uriași stăteau înghesuiți unii într-alții, cu ramurile dantelate atârnându-le; pe întinsele pajiseti verzi, caii păsteau de-a lungul gardurilor, afundând iarba înaltă în glod sub apăsarea copitelor. Sus pe deal, ascunsă în adâncul pădurii, era cabana cea mică pe care o construise străbunicul ei când se stabilise pe acest teren.

Total părea banal, însă Winona știa că nu era aşa. Cu câțiva ani în urmă, un copil murise în apele reci ale oceanului, pe coasta Washingtonului, nu departe de acolo, iar luni întregi lumea vorbise numai despre asta. Mama o trăsesese pe Winona deosebit și o avertizase asupra pericolelor nevăzute, a curenților de adâncime care te puteau determina să te îneci chiar și în apă mică, dar acum ea știa că mai erau și alte pericole ce pândeau dincolo de suprafața vieții cotidiene.

Plecă de la fereastră și se duse jos, într-o casă ce părea prea mare și prea liniștită începând de ieri. Sora ei, Aurora, citea ghemuită pe sofa acoperită cu stofă albastru cu galben. Subțire ca varga și numai

piele și os la cei paisprezece ani ai ei, Aurora era în acea etapă ciudată a vieții care nu mai era nici copilărie, dar nici maturitate încă. Avea o bărbie mică și ascuțită și păr castaniu-închis, lung și drept, pieptănăt cu cărare pe mijloc.

– Te-ai trezit prea devreme, puștoaico, spuse Winona.

Aurora ridică privirea.

– N-am putut dormi.

– Da. Nici eu.

– Vivi Ann e în bucătărie. Am auzit-o plângând acum câteva minute, dar... Aurora ridică din umerii osoși. Nu știu ce să-i spun.

Winona își dădea seama cât de mare nevoie avea Aurora de o viață stabilă; ea era împăciuitorul familiei, cea care încerca să aplaneze toate conflictele și să repare lucrurile. Nu era de mirare că părea atât de fragilă. Nici un cuvânt amabil nu le-ar fi putut alina acum.

– Mă duc eu, spuse Winona.

Își găsi sora de doisprezece ani chircită peste masa acoperită cu suprafață melaminată, desenând.

– Bună, Fasolică, spuse Winona, ciufulind părul surorii ei.

– Bună, Măzărică.

– Ce faci?

– Fac un desen cu noi, toate fetele. Se opri din desenat și își înclină capul ca să privească în sus. Părul ei lung și blond ca paiul era un adevarat cuib din fire întortocheate rebele, iar ochii verzi erau înroșiți de atâtă plâns. Cu toate acestea, era frumoasă, o păpușă perfectă de porțelan. Mama o să-l poată vedea din Rai, nu-i aşa?

Winona nu știu ce să răspundă. Soarta i se păruse până atunci ceva simplu, la fel de naturală și de lipsită de efort ca respiratul, dar lucrurile se schimbaseră. Cancerul le invadase familia și le-o spulberase în mii de bucățele, aşa că părea imposibil de crezut că aveau să o mai repare vreodată.

– Desigur, spuse ea plat. O să-l punem pe frigider.

Își lăsă sora în bucătărie, dar mișcarea aceea fu o greșeală, și realiză asta numai decât. În această bucătărie, amintirea mamei era peste tot – în perdelele cu canari și pătrățele făcute de mâna ei, în magnetul Super-Mama pus pe ușa frigiderului, în bolul cu scoici de pe pervazul ferestrei. *Haide, Winnie, să mergem pe plajă să căutăm comori...*

De câte ori o refuzase Winona pe mama ei în vara aceea? Fusese prea ocupată ca să stea cu mama, și fusese prea frig ca să scormonească nisipul plajei, căutând cioburi netede de sticlă printre scoicile sparute și algele moarte.

Cu acest gând se duse la frigider. Deschise ușa congelatorului și găsi o găleată de doi litri cu înghețată Neapolitan. Era ultimul lucru de care avea nevoie, însă nu se putu abține.

Luă o lingură, se sprijini de dulap și începu să mănânce. Prin fereastra bucătăriei, vedea poteca din fața casei și magazia roșie dărăpănată zăcând leneșă în luminiș. Acolo, camioneta albastră, rablagită a tatălui ei dădea cu spatele către remorca ruginită pentru transportat cai. Tatăl coborî din mașină și se duse în spatele camionetei, ca să prindă cărligul.

– Spune-mi că nu se duce la rodeo, mormăi Winona, ducându-se mai aproape.

– Ba bineînțeles că da, spuse Vivi Ann, desenând iar. S-a trezit în zori ca să se pregătească.

– Rodeo? Glumești. Aurora intră în bucătărie și veni lângă Winona, la fereastră. Dar... cum poate?

Winona știa că ar fi trebuit să preia locul lăsat gol de mama și să explice de ce era în regulă ca tata să își continue viața de zi cu zi după înmormântarea soției lui, dar nu se putu imagina mințind într-ășa hal – poate că asta făcea adulții, își continuau viața – și totul era cumva și mai înfricoșător, și mai imposibil de rostit în cuvinte. Tăcerea se prelungi, făcând-o pe Winona să se simtă stânjenită; nu știa ce să spună, cum să facă toată situația tolerabilă, și totuși știa că era de datoria ei să facă exact asta. O soră mai mare trebuia să aibă grijă de cele mai mici.

– De ce o ia pe Clem de pe islaz? întrebă Aurora, luând lingura Winonei și scormonind cu ea în găleata cu înghețată.

Vivi Ann scoase un sunet pe jumătate scâncet, pe jumătate tipărt și alergă la ușă, smucind-o atât de tare, că aceasta se izbi cu zgromot de perete.

– Vinde calul mamei, spuse aspru Winona.

O enerva că nu-și dăduse seama prima de asta.

– Ba nu, spuse Aurora, apoi se uită la Winona pentru confirmare. Ba da?

Winona nu avea cum s-o liniștească. Dar urmă exemplul lui Vivi Ann și fugi. Când ajunse în zona de parcare de lângă magazie, gâfâia. Se opri brusc lângă Vivi Ann.

Tatăl ei era acolo, ținând-o pe Clem de căpăstru. Lumina soarelui reflectată de catarama de argint a curelei, mare cât o farfurie, cădea pe calota pătată de sudoare a pălăriei de cowboy. Chipul lui cu trăsături aspre îi amintea de munții din vecinătate: platforme de granit și hâuri întunecate. Nici urmă de blândețe.

– Nu poti vinde calul mamei, spuse ea, gâfâind tare.

– Acum ai să-mi spui ce să fac, Winona? spuse el, zăbovind o clipă cu privirea pe găleata cu înghețată.

Winona simți cum i se aprind obrajii. Își adună tot curajul pentru a răspunde, căci altă alternativă nu avea. Nu mai era altcineva care să o facă.

– Ea iubește... a iubit calul asta.

– Nu ne permitem să hrănim un cal care nu este călărit.

– Am s-o călăresc eu, promise Winona.

– Tu?

– Am să mă străduiesc mai mult ca până acum. N-o să-mi mai fie frică.

– Avem măcar o șa care să ţi se potrivească?

În tăcerea sfâșietoare care urmă, Winona fandă și luă căpăstrul din mâna tatălui ei. Dar se mișcă prea repede sau vorbi prea tare – ceva – și Clementine se sperie și se smuci într-o parte. Winona simți o arsură în palmă când căpăstrul i se frecă de piele și se dezechilibră, aproape căzând.

Vivi Ann veni imediat lângă Clementine, liniștind-o cu o vorbă și o atingere.

– Ești bine? îi șopti Winonei după ce iapa se liniști.

Winona era prea jenată ca să răspundă. Simți cum tata se apropie de ele, îi auzi cizmele de cowboy cufundându-se în noroi. Ea și Vivi Ann întoarseră lent capul către el.

– Nu simți caii, Winona, spuse el.

Era ceva ce auzise de la el toată viața ei. Venită de la un cowboy, această observație era cea mai tăioasă cu puțință.

– Știi, dar...

El n-o mai ascultă. Se uita acum la Vivi Ann. Între ei păru că se face o legătură, un fel de comunicare pe care Winona n-o pricepe.

– Iapa asta este un animal foarte energetic. Este și Tânără. N-o poate struni chiar oricine, spuse tata.

– Eu pot, spuse Vivi Ann.

Era adevărat, și Winona știa asta. Vivi Ann, la cei doisprezece ani ai ei, era mai îndrăzneață și mai neînfricată decât ar fi putut fi Winona vreodată.

Simți invidia plesnind-o ca un elastic. Știa că nu era bine – ba era chiar necinstit –, dar ar fi vrut ca tatăl ei să o respingă pe Vivi Ann, să o răpună pe cea mai frumoasă dintre fiicele lui cu lama tăioasă a dezaprobației.

Dar el n-o făcu.

– Mama ta ar fi mândră, spuse tata în schimb, dându-i lui Vivi Ann căpăstrul albastru uzat.

Winona îi privi ca de la mare depărtare plecând împreună. Își zise că nu conta, că tot ce vrusese ea fusese să împiedice vânzarea lui Clem, dar minciunile nu o consolară câtuși de puțin.

O auzi pe Aurora venind lângă ea, urcând dealul, acum că drama luase sfârșit.

– Ești bine?

– Perfect.

– Ceea ce contează este că nu a vândut-o pe Clem.

– Mda, spuse Winona, dorindu-și să fi văzut și ea astfel lucrurile. Ce-mi pasă mie cine călărește un cal?

– Exact.

Dar mulți ani mai târziu, rememorând acea săptămână a morții mamei ei, Winona văzu cum acel unic episod – transmiterea căpăstrului unui cal – schimbase totul. Din acel moment, gelozia devenise un curent de adâncime, rotindu-se pe dedesubtul vieților lor. Dar nimeni nu văzuse asta. Cel puțin, nu atunci.

Capitolul 1

1992

Ziua așteptată cu nerăbdare de Vivi Ann – 25 ianuarie – părea că nu mai vine odată. Când, în sfârșit, se făcu vremea, ea se trezi și mai devreme decât de obicei. Cu mult înainte ca zorile să lumineze cerul, dădu deoparte păturile și coborî din pat. În întunericul rece al camerrei, se îmbrăcă într-o salopetă groasă și își puse pe cap o căciulă de lână. Luă o pereche de mănuși de lucru din piele, ponosite și își trase în picioare niște cizme mari de cauciuc, apoi ieși.

Practic, nu ea trebuia să dea de mâncare sailor. Grăjdul facea asta. Dar cum era prea emoționată ca să mai doarmă, se gândi că ar fi putut foarte bine face ceva util.

Fără lună care să îi lumineze calea, nu vedea nimic, în afară de aburul argintiu și fantomatic al propriei respirații, dar dacă era un lucru pe lumea asta pe care Vivi Ann îl cunoștea foarte bine, aceea era topografia fermei tatălui ei.

Water's Edge.

În urmă cu mai bine de un secol, străbunicul ei colonizase aceste locuri și fondase orașul din apropiere, Oyster Shores. Alți bărbați alese să zone mai simplu de lucrat, mai populate, cu acces mai ușor, nu însă și Abelard Grey. El a traversat câmpurile periculoase pentru a ajunge aici, și-a pierdut un fiu într-o ofensivă a indienilor și pe un al doilea din cauza gripei, dar nu s-a oprit din drumul spre Vest, ademenit de un vis către acest colț sălbatic și izolat al statului Washington. Terenul

pe care l-a ales, o sută douăzeci și cinci de acri între apele albastre ale canalului Hood și un deal împădurit, era spectaculos de frumos.

Vivi Ann o luă pe poteca îngustă ce ducea spre grajdul pe care îl construise să cu zece ani în urmă. Sub un plafon înalt din bârne, un manej spațios era mărginit de un garduleț înalt cam de un metru și jumătate; patru boxe separate flancau laturile de est și de vest ale incintei. După ce deschise ușa glisantă uriașă, luminile din plafon se aprinseră cu un zgomot asemănător pocnetului din degete, iar caii începură să se agite, nechezând ca să-i dea de veste că le era foame. În ora care urmă, Vivi Ann scoase porții de fân din baloturile stivuite în şopronul alăturat, le așeză în straturi în roaba ruginită, pe care o împinse pe aleile betonate, denivelate. La ultima boxă, pe o plăcuță din lemn făcută pe comandă era trecut numele oficial și răreori folosit al iepei dinăuntru: Clementine's Blue Ribbon.

– Bună, fetițo, spuse Vivi Ann, trăgând drugul porții de lemn și împingând-o în lateral.

Clem fornăi ușor și veni spre ea, furând o gură de fân din roabă.

Vivi Ann puse două porții în ieslea metalică și închise ușa în urma ei. Cât timp Clem mâncă, Vivi Ann rămase lângă ea, mânând grumazul robust și mătăsos al iepei.

– Ești pregătită pentru rodeo, fetițo?

Iapa o înghionti cu capul dintr-o parte ca răspuns, aproape dărâmând-o pe Vivi Ann.

În anii de după moartea mamei, Vivi Ann și Clementine deveniseră nedespărțite. O vreme, după ce tata încetase să mai comunice și se apucase de băutură, iar Winona și Aurora fuseseră ocupate cu liceul, Vivi Ann își petrecuse cea mai mare parte a timpului cu calul ei. Uneori, când suferința și golul din suflet erau prea copleșitoare pentru ea, se strecura afară din dormitor ca să dea fuga în grajd, unde adormea pe maldărul de rumeguș de cedru de la picioarele lui Clem. Chiar și după ce Vivi Ann se făcuse mai mare și devenise populară, continuase să își considere iapa cea mai bună prietenă. Îi împărtășise cele mai ascunse secrete doar aici, în spațiul cu miros dulceag al ultimelor boxe de pe latura estică.

Bătu ușor cu palma grumazul lui Clem încă o dată și ieși din grajd. Când ajunse la casă, soarele se întrezărea ca o pată de

lumină galben-cărămizie pe cerul hibernal, cenușiu-închis. Din punctul în care se afla, putea vedea apele de un gri ca de oțel ale canalului și piscurile zimțate, acoperite de zăpadă, ale munților din depărtare.

Când intră în casa întunecoasă, auzi scârțâitul trădător al scândurilor podelei și înțeles că tatăl ei se trezise. Se duse în bucătărie, așeză masa pentru trei persoane și se apucă să pregătească micul dejun. Exact când așeza platoul cu clătite în cuptor la încălzit, îl auzi pe tata intrând în sufragerie. Îi turnă o cană de cafea, o îndulci cu zahăr și i-o duse.

Bărbatul luă cana din mâna ei, ridicându-și privirea din revista *Western Horseman*.

Ea rămase locului o clipă, întrebându-se ce ar fi putut spune pentru a începe o conversație.

Îmbrăcat în hainele-i obișnuite de muncă – blugi Wrangler foarte uzați și o cămașă cadrilată din flanel gros, cu o cataramă de argint mare cât o farfurie la curea și mănuși de piele prinse în betelia pantalonilor – tata arăta la fel ca în fiecare dimineață. Și totuși, era și ceva diferit: un mănușchi subtil de linii sau riduri care-i îmbătrâneau chipul.

Anii de după moartea mamei nu fuseseră deloc blânci cu el, îi ascuțiseră trăsăturile și adăugaseră umbre acolo unde nu era cazul, atât în ochi, cât și în cearcănele buhăite de sub ei. Spinarea i se cocârjase; era semnul unui potcovar, spunea el, rezultatul natural al unei vieți petrecute bătând cu ciocanul cuie în copitele cailor, însă pierdere suferită jucase și ea un rol în curbarea acelei spinări. Vivi Ann era sigură de asta. Povara unei singurătăți neașteptate îl remodelase la fel de sigur precum orele pe care le petrecuse gheboșat la muncă. Singurele momente când mai stătea cu adevărat drept erau cele în care se afla în public, iar ea știa cât de tare îl dorea să se arate nerăpus de viață.

Se așeză la masă și își citi revista, în timp ce Vivi Ann pregăti și servi micul dejun.

– Clem s-a comportat grozav la antrenamente luna asta, spuse ea, așezându-se la masă pe locul din fața lui. Chiar cred că avem o șansă să câștigăm rodeoul din Texas.

– Unde e pâinea prăjită?

– Am făcut clătite.

– Pentru ouă ochiuri trebuie pâine prăjită. Știi asta.

– Amestecă-le cu crochetele de cartofi. Nu mai avem pâine.

Tata oftă adânc, evident iritat. Se uită întă la locul gol de la masă.

– Te vezi cu Travis în dimineața asta?

Vivi Ann se uită pe fereastra înspre grajd. Nici urmă de grădărul lor. Tractorul nu era afară, cu motorul pornit, roabele nu erau scoase în fața grajdului.

– Am hrănит eu caii. S-o fi dus să repare gardul ăla.

– Încă o găselniță fără succes. Dacă n-ai mai salva toți caii răniți de-aici și până-n Yelm, nu am avea deloc nevoie de ajutorare. Și adevărul e că nici nu ne permitе.

– Că veni vorba de bani, tată... Am nevoie de trei sute de dolari pentru rodeo săptămâna asta, și cutia de cafea e goală.

El nu răspunse.

– Tată?

– A trebuit să mă folosesc de banii ăia ca să plătesc factura la fân.

– Toți banii?

– A venit și impozitul.

– Deci, avem probleme, spune Vivi Ann, încruntându-se.

Mai auzise ea asta, desigur, știuse mereu că nu aveau bani îndeajuns, dar pentru prima oară asta chiar o afectă. Înțeles deodată de ce îi tot bătea la cap Winona să economisească bani pentru taxe. Se uită la tatăl ei. Stătea gheboșat, cu coatele pe masă. Surorile ei ar fi considerat acest gest nepolitic; Vivi Ann era sigură că știa mai bine cum stăteau lucrurile.

– Iar te doare spatele?

El nu răspunse, nici măcar nu luă în seamă întrebarea.

Ea se ridică, se duse în bucătărie și îi aduse niște ibuprofen, punând pastilele ușor pe masă, între ei.

Mâna lui bătucită, de potcovar, se strânse peste ele.

– Am să fac rost de bani de undeva, tată. Și am să câștig săptămâna asta. Poate chiar două sute de dolari. Nu-ți face griji.

Rămaseră tăcuți tot restul mesei, el citindu-și revista. După ce termină, își împinse scaunul înapoi și se ridică de la masă. Își luă pălăria

de cowboy din fetru, pătată de sudoare, care atârna într-un cârlig de

lângă ușă și spuse:

– Fă-mă mândru.

– Așa o să fac. Pa, tată.

După ce el plecă, Vivi Ann rămase la masă, frământându-se.

Cea mai mare parte a celor douăzeci și patru de ani ai ei fusese ca o frunză dusă de ape, plutind pur și simplu la voia întâmplării, urmând orice curent ieșit în cale. Încercase să schimbe direcția de câteva ori, dar fiecare încercare (ca de exemplu facultatea de stat) se încheia rapid cu întoarcerea ei la ranch.

Îi plăcea mult viața modestă și simplă de aici. Îi plăcea mult să fie în preajma cailor, să îi antreneze și să le transmită experiența ei fetelor cu ochi vii care îi idolatrizau abilitățile de călăreață. Îi plăcea mult că toată lumea din oraș știa cine este și o respectau pe ea și familia ei. Îi plăcea mult chiar și apa. Mulți oameni se plângneau de zilele mohorâte care se succedau din noiembrie până în aprilie, dar pe ea nu o deranja asta deloc. Fără ploaie nu sunt curcubeie. Aceasta era motto-ul ei încă de când era doar o fetiță de doisprezece ani, stând lângă un mormânt proaspăt săpat, încercând să priceapă o pierdere de neînțeles. Atunci, își spusese că viața era scurtă și că ceea ce conta era să te distrezi.

Acum însă venise timpul să se maturizeze. Water's Edge avea nevoie de ea, și nu invers. Nu era sigură cum să aducă schimbarea. Afacerile și planificarea nu erau neapărat atuurile ei, dar era mai isteață decât o credeau oamenii. Trebuia doar să se concentreze la asta.

Dar mai întâi de toate trebuia să împrumute trei sute de dolari de la una dintre surorile ei.

Avea să le spună că erau pentru o investiție bună.

Winonei îi plăcea să fie șefă; orice fel de șefă. Și nu așa, de pe margine. În facultate, nu fusese nevoie decât de un curs de drept constituțional, că își și întrezărise viitorul. Acum, la douăzeci și șapte de ani, avea o viață în mare parte așa cum și-o dorise. Nu pe deplin, desigur (era nemăritată, nu avea un iubit, nu avea copii și se lupta cu greutatea), dar în mare parte. Era de departe cel mai de succes avocat din Oyster Shores. Era recunoscută pentru că era onestă, pedantă și

inteligentă. Toată lumea spunea că era o femeie de treabă, pe care era bine să-o ai de partea ta. Winona își prețuia reputația aproape la fel de mult pe căt își prețuia educația. Tata și Vivi Ann se închinau poate la altarul pământului lor, însă Winona avea o religie mai vastă. Pentru ea, comunitatea era cea care conta și oamenii care locuiau acolo. Era în regulă că Vivi Ann era sufletul frumos al orașului; Winona se străduia să fie conștiință.

Întinse mâna și apăsa butonul interfonului de pe masa de lucru.

– Membrii consiliului vor fi aici în aproximativ zece minute, Lisa. Vezi să fie destulă cafea.

Recepționera ei răspunse prompt.

- E pregătită deja.
- Bravo.

Winona își îndreptă atenția către teancul subțire de acte din fața ei. Erau câteva rapoarte despre mediu, o propunere de plan cadastral și un contract pentru vânzarea unui imobil, redactat de ea.

Water's Edge putea fi salvat astfel.

Bine, poate că exagera puțin; ferma nu era chiar la un pas de ruină financiară sau ceva de acest gen. Semăna mai degrabă cu unul dintre acei amărăți de cai lihiņi pe care Vivi Ann îi tot salva: șchiopăta. Lună de lună, tata și Vivi Ann abia câștigau îndeajuns pentru a ține ferma pe picioare, iar taxele continuau să crească. Acest colț secret al statului Washington nu fusese „descoperit” încă de corporațiile care transformau terenurile accidentate de pe malurile apelor în aur, dar era doar o chestiune de timp. Într-o zi, căt de curând, un antreprenor avea să înțeleagă faptul că orașul lor adormit era aşezat pe o fașie spectaculoasă de litoral cu vedere la lanțul muntos Olympic, cu aspectul lor de Alpi elvețieni, iar când avea să se întâpte asta, tata avea să se trezească pe o sută douăzeci și cinci de acri doriți de toți. Creșterea taxelor urma să îi forțeze să vândă terenul ori să îl piardă, nimeni nepărând a observa iminența acestui viitor cu excepția ei. Se întâmplase deja în tot statul.

Notă repede ceva pe caietul ei de notițe cu foi galbene, cuvinte pe care să le folosească în discuțiile cu el. Era imperativ ca el să priceapă căt de important era totul, cum găsise ea o cale de salvare și de